

Convocatòria 2019 d'ajuts Obertament a projectes TLC3 de lluita contra l'estigma en salut mental

1. Introducció

Obertament convoca la tercera edició d'ajuts per projectes locals que tinguin com a objectiu millorar les actituds i els comportaments vers les persones amb problemàtica de salut mental dins dels àmbits laboral, sanitari, mitjans de comunicació i juvenil.

2. Objectius de la convocatòria

- Promoure projectes de lluita contra l'estigma en salut mental amb la metodologia TLC3 (*projectes locals*, dirigits a un col·lectiu específic i que prevegin un contacte continuat entre aquest col·lectiu i les persones amb una problemàtica de salut mental).
- Implementar bones pràctiques amb una alta efectivitat i reproductibilitat, per tal de multiplicar les experiències locals de manera conjunta.

3. Objecte de la convocatòria

Projectes locals TLC3 dirigits a col·lectius específics.

Les experiències internacionals de lluita contra l'estigma concreten la importància d'alguns aspectes per a la implementació amb èxit dels projectes de lluita contra l'estigma. Els principis metodològics que defensen l'efectivitat dels projectes de lluita contra l'estigma es componen de quatre característiques recollides en les sigles en anglès TLC3 – Targeted, Local, Credible, Continuous Contact (Corrigan, 2011):

- Adreçat a col·lectius específics.
- Local i implicat amb els agents locals.
- En primera persona: persones que han passat o estan passant per l'experiència de trastorn mental donen credibilitat als projectes i les seves accions.
- Contacte continuat: els projectes més efectius són aquells que contempnen una interacció continuada (no tallers puntuals) entre les persones afectades i el col·lectiu diana.
- Mesura d'èxit: mesurar l'èxit i l'impacte del projecte i les seves accions en garanteix la revisió i la millora, és per això que hem de contemplar una avaluació de procés i de resultats.
- Contacte continuat: els projectes més efectius són aquells que contempnen una interacció continuada (no tallers puntuals) entre les persones afectades i el col·lectiu diana, basat en històries d'estigma i recuperació que contempnen experiències en l'àmbit del col·lectiu al qual ens dirigim.

Requisits indispensables perquè els projectes siguin valorats(en cas contrari, quedaran automàticament exclosos de la convocatòria):

- Estan **destinats a canviar comportaments estigmatitzants dels col·lectius diana detectats com a prioritaris** en la lluita contra l'estigma a Catalunya. Aquests són quatre: **professionals de l'àmbit de la salut (general i mental), contractants i recursos humans, joves o adolescents (enfocats fora del centre educatiu) i periodistes o professionals de mitjans de comunicació.**
- Tenen com a objectiu el canvi de coneixements, actituds i comportaments que tenen envers les persones amb problemes de salut mental dels membres del col·lectiu diana al qual ens dirigim. **Caldrà descriure adequadament en el formulari, els comportaments estigmatitzants del col·lectiu escollit que es volen modificar.**
- **Prevegin un Contacte continuat** (no tallers puntuals) entre les persones amb trastorn mental i el col·lectiu diana, basat en històries d'estigma i recuperació que contemplin experiències en l'àmbit del col·lectiu al qual ens dirigim. Aquest contacte continuat pot preveure altres modes de contacte que no sigui presencial.
- Els projectes s'han **d'iniciar i finalitzar durant l'any 2020.**
- Projectes s'han de presentar amb el formulari de la convocatòria d'Obertament dins els terminis indicats.

Els projectes d'aquesta línia que no compleixin els requisits indispensables no seran valorats.

Criteris de valoració (cal tenir-los en compte a l'hora de descriure el projecte al formulari)

- El projecte s'insereix en el treball d'una Taula de Salut Mental o organisme similar ("ANNEXII") (20 punts)
- Activistes formats per Obertament en lluita contra l'estigma (20 punts)
- Activistes i representants del col·lectiu diana participen en el disseny i gestió del projecte. (10 punts)
- Els objectius, activitats i resultats del projecte se centren en la lluita contra l'estigma, s'enfoquen en comportaments i són mesurables (10 punts)
- Nombre d'activistes participants (10 punts)
- Partenariat amb representants del col·lectiu diana a sensibilitzar (5 punts)
- Entre el partenariat promotor del projecte hi ha una entitat en 1a persona. (5 punts)
- Identifica comportaments estigmatitzants per part del col·lectiu diana i el treball d'aquests queden reflectits en tot el projecte. (5 punts)
- Nombre de persones del col·lectiu diana que participaran en el projecte (5 punts)
- S'argumenta com el conjunt de tècniques i mètodes contribueixen al canvi de comportaments estigmatitzants (5 punts)
- Coherència i adequació del pressupost (5 punts)

Es recomana assistir als tallers formatius sobre metodologia TLC3 que es faran durant el 2019 per elaborar projectes de lluita contra l'estigma que s'adeqüin a les característiques de la present convocatòria.

4. En què consisteixen els ajuts?

Obertament seleccionarà projectes TLC3 que siguin significatius en la lluita contra l'estigma i la discriminació en salut mental, sol·licitats des d'organitzacions privades formalment constituïdes amb seu a Catalunya.

Els ajuts tindran una doble vessant:

- *Econòmica (fins a 5.000€ per projecte)**
- *Support tècnic en metodologia TLC3, contacte social i avaluació d'impacte***

**Els projectes poden ser co-finançats.*

***Els projectes seleccionats hauran d'assistir a una jornada formativa que es durà a terme el darrer trimestre del 2019, per tal d'ajustar els projectes i definir metodologies de l'avaluació a seguir.*

5. Criteris d'exclusió

Un projecte amb preassignació de premi pot quedar exclòs de la convocatòria (i els ajuts econòmics) en els supòsits següents:

- L'entitat no està d'acord a signar un conveni de compromisos amb Obertament.
- No presenta la informació i documentació requerida per Obertament per formalitzar el conveni i l'inici de la col·laboració 10 dies laborables després de la comunicació de la preassignació del premi via correu electrònic.

6. Qui pot participar en la convocatòria i com?

Hi pot participar qualsevol organització privada o pública amb seu a Catalunya que vulgui desenvolupar projectes de lluita contra l'estigma en salut mental. En cas d'organitzacions públiques, serà absolutament necessari que presentin projectes de manera conjunta amb altres entitats privades, i seran aquestes les que en presentaran la titularitat principal.

Cada entitat podrà enviar les sol·licituds d'ajuts que consideri, omplint el formulari disponible a la web d'Obertament enviant-lo per correu electrònic a contactesocial@obertament.org fins el **31 de juliol de 2019 a les 24 h**. Els projectes presentats més tard d'aquesta data no es valoraran.

Si una entitat vol enviar més d'un projecte, cal omplir i enviar un formulari per cada projecte.

Per a qualsevol dubte durant el període de presentació de la convocatòria, us podeu adreçar al correu electrònic contactesocial@obertament.org.

Els projectes finalistes hauran de presentar, quan se'ls requereixi, una carta signada pel representant legal de l'entitat assumint el compromís de:

- Destinar la quantia de la convocatòria a dur a terme les activitats previstes en el projecte.
- Assistir a la jornada de formació obligatòria.

- Utilitzar la metodologia d'avaluació d'impacte aportada per Obertament.
- Seguir les instruccions d'ús dels logotips proporcionats per Obertament en els materials de difusió i comunicació relacionats amb el projecte finançat.
- Justificar el projecte en el termini estipulat, facilitar la memòria tècnica del projecte, relació de despeses, així com els qüestionaris d'avaluació d'impacte proporcionats per Obertament emplenats degudament.

També s'haurà d'aportar, en cas que se sol·liciti, còpia dels estatuts o de les escriptures i dels poders de representació i altra documentació necessària per elaborar el conveni i iniciar la relació de col·laboració. Les entitats tindran 10 dies laborables a partir de la data de comunicació de la preassignació dels ajuts per aportar la documentació requerida.

7. Atorgament dels ajuts, signatura del conveni i formació

Els projectes seleccionats es donaran a conèixer a finals del mes d'octubre de 2019, i l'atorgament definitiu es farà el mes de desembre de 2019.

El procediment a seguir serà el següent:

- Es notificarà per correu electrònic a les organitzacions participants la resolució de la convocatòria d'ajuts.
- Es durà a terme la sessió formativa d'ajustament i metodologies d'avaluació a seguir pels projectes guanyadors.
- Les organitzacions seleccionades hauran de signar el conveni de col·laboració que regularà els compromisos.
- Es pagarà el 50% de la quantitat atorgada mitjançant transferència 60 dies després de la firma del conveni.

Procés de revocació

Es pot iniciar un procés de revocació total o parcial de l'assignació econòmica si no es compleixen els pactes i compromisos descrits en el conveni de col·laboració entre Obertament i l'entitat seleccionada.

Disposicions finals

Aquests ajuts es convoquen de manera puntual i Obertament es reserva el dret de no publicar cap altra convocatòria d'ajuts.

Obertament es reserva el dret de publicar l'import dels ajuts i la identitat de les entitats beneficiàries, així com fer la publicitat i difusió que consideri adequades d'aquests ajuts.

Obertament podrà sol·licitar en qualsevol moment informació tècnica i financera per verificar l'execució del projecte.

La presentació a aquesta convocatòria suposa la plena acceptació d'aquestes bases i de la resolució de la convocatòria, que serà inapel·lable.

Annex I

Principals comportaments estigmatitzants a abordar dels col·lectius diana prioritzats

Àmbit sanitari general

- *Distància social, evitació i rebuig (per exemple derivació equivocada del pacient).*
- *Diagnòstic esbiaixat: associar erròniament símptomes o afeccions amb el trastorn mental.*
- *Tracte injust per part del professional.*

Àmbit sanitari de la salut mental

- *Assistencialisme i paternalisme: sobreprotecció, infantilització...*
- *Autoritarisme, intromissió a la vida privada i presa de decisions.*
- *Estigma estructural en forma de protocols que rebaixen la llibertat o la privacitat de la persona.*

Àmbit laboral (al lloc de feina)

- *Tracte injust: burles, insults, coacció, culpabilització i menyspreu.*
- *Sobreprotecció i control. Desconfiança.*
- *Evitació i rebuig. En casos greus es manifesta en forma d'acomiadament.*
- *Infraocupació al lloc de feina: reassignació a tasques infravalorades, justificada per por al brot o per una suposada pèrdua de capacitats.*

Àmbit de joves (comportaments discriminatoris entre iguals)

- *Evitació i rebuig. Allunyament.*
- *Escarni i comentaris despectius.*
- *Sobreprotecció i control*

Periodistes (segons l'Observatori de mitjans de salut mental 2014 i 2015 d'Obertament):

- *Associar salut mental amb violència.*
- *Utilitzar els termes psiquiàtrics de forma errònia o metafòrica.*
- *Utilitzar la salut mental com a objecte de burla.*
- *Associar de forma errònia la salut mental amb genialitat.*

Annex II

MODEL DE PARTICIPACIÓ DE LA TAULA DE SM (O ORGANISME SIMILAR) EN EL PROJECTE TLC3 DE LA CONVOCATÒRIA D'AJUTS D'OBERTAMENT

Nom del projecte: _____

Entitat impulsora del projecte: _____

Nom de la Taula de Salut Mental (o organisme similar): _____

Reunits/des :

En/na _____ en representació de l'associació _____

En/na _____ en representació de l'associació _____

En/na _____ en representació de l'associació _____

(afegir tantes línies com representants siguin necessaris)

Com a membres de la Taula de Salut Mental de _____, avalem que el projecte presentat en la Convocatòria d'ajuts d'Obertament, s'emmarca en el treball dut a terme des de la taula i que els diferents actors implicats, contribuiran en el disseny, execució i consecució satisfactòria del projecte.

Per a que quedi constància a data de _____ de _____ del 2019.

(firmes dels diferents representants)